

Pismena provjera znanja iz Geografije (Klima na Zemlji, biljni i životinjski svijet)

Ime i prezime _____ Razred _____ Datum _____

znanje broj bodova /30 ocjena _____

kartografska pismenost broj bodova /17 ocjena _____

geografske vještine broj bodova /10 ocjena _____

Napomena: Zadatci se rješavaju prema uputama uz svako pitanje **olovkom ili kemijskom olovkom plave ili crne boje**. Pozorno čitaj upute uz svaki zadatak. U kvadratiću je uz svako pitanje naveden broj bodova koji nosi točan odgovor. Piši **čitko pisanim slovima, gramatički i pravopisno točno**. U protivnom, zadatak se neće bodovati. Nije dozvoljena upotreba kalkulatora, zidne karte, računala i ostalih priručnih sredstava.

Zadatci **1 – 20** odnose se na usvojenost geografskih znanja.

Zadatci **21 – 30** odnose se na usvojenost kartografske pismenosti.

Zadatci **31 – 34** odnose se na usvojenost geografskih vještina.

U sljedeća dva zadatka samo je jedan točan odgovor. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

1 ☐ 1. Koja je morska struja važna za ublažavanje klime sjeverne Europe?

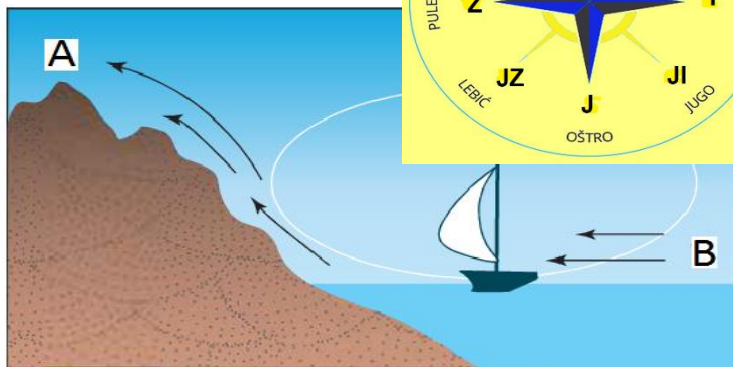
- a) Benguelska struja b) Humboldtova struja c) Golfska struja d) Kuroshio

1 ☐ 2. Koji je najzastupljeniji plin u Zemljinoj atmosferi?

- a) dušik b) kisik c) ugljikov dioksid d) vodik

Sljedeći zadatak riješi uz pomoć priloženog grafičkog priloga.

3 ☐ 3. Strelice označavaju smjer puhanja vjetra. Viši tlak nalazi se u područja slova _____, a temperatura zraka je manja u području slova _____. Taj vjetar puše iz smjera _____ (upisati stranu svijeta) i zove se _____.

U sljedeća tri zadatka dva su točna odgovora. Zaokruži slova ispred točnih odgovora.

2 ☐ 4. Koji su od navedenih pojmova klimatski čimbenici?

- a) morske struje b) naoblaka c) raspodjela kopna i mora d) temperatura zraka e) tlak zraka

2 ☐ 5. Koje su od navedenih vrsta drveća karakteristična za sredozemnu klimu?

- a) alepski bor b) bukva c) hrast crnika d) hrast kitnjak e) hrast lužnjak

2 ☐ 6. Na koje dijelove Europe Golfska struja ima najveći utjecaj?

- a) istok Europe b) jug Europe c) jugoistok Europe d) sjever Europe e) zapad Europe

3 ☐ 7. U sljedećim zadatcima zaokruži slovo **T** smatraš li da je tvrdnja točna, odnosno slovo **N** smatraš li da je tvrdnja netočna.

a) S porastom visine tlak zraka pada.	T	N
b) S porastom nadmorske visine temperatura zraka raste.	T	N
c) Na prostoru Hrvatske tuča najčešće pada u zimskim mjesecima.	T	N
d) Najčešća padalina zimi u sredozemnoj klimi je kiša.	T	N
e) Topli zrak može primiti više vlage nego hladni zrak.	T	N
f) Udaljavanjem od mora, razlika između najmanje i najviše izmjerene temperature se povećava.	T	N

U sljedećih osam zadataka dopuni rečenice.

- 1** **8.** Biljna zajednica vazdazelenih šuma jela, smreka i bora zove se _____ .
- 2** **9.** Uređaj za mjerenje tlaka zraka zove se _____, a tlak zraka izražavamo u _____ (upisati puni naziv mjerne jedinice).
- 1** **10.** Teško prohodna tropska šuma s rjeđim stablima i gustim prizemnim raslinjem zove se _____ .
- 1** **11.** Tamno tlo s puno humusa zove se _____ .
- 1** **12.** Biljna zajednica visokih trava zove se _____ .
- 1** **13.** Većina svjetskog stanovništva živi u područjima _____ klime (upisati puni naziv klimatskog razreda).
- 1** **14.** Stručnjaci koji predviđaju vrijeme zovu se _____ .
- 1** **15.** Najniži sloj atmosfere zove se _____ .

U sljedeća dva zadatka odgovor upiši cjelovitim rečenicama.

- 1** **16.** Objasni kako udaljenost od mora utječe na klimu nekog prostora.

_____ .

- 1** **17.** Opiši prirodnu važnost tropskih kišnih šuma.

_____ .

U sljedećem zadatku poveži pojmove upisivanjem samo jednoga slova na crtu ispred pojma u lijevom stupcu. Jedan pojam u desnom stupcu ne može se povezati.

- 2** **18.** Poveži padaline s njihovim obilježjima.
___ inje	A) nastaje zbog noćnog ohlađivanja tla, kapljice vode nakupljaju se na tlu, biljkama i stvarima
___ mraz	B) nakupine igličastih kristala leda na tlu, biljkama i stvarima
___ rosa	C) nastaje pri niskim temperaturama kad vodena para prelazi u kruto stanje
___ snijeg	D) padalina u čvrstom stanju, nastaje u oblacima
	E) padalina u obliku smrznutih kapljica vode, nanosi štete

U sljedeća dva zadatka poveži pojmove upisivanjem pripadajućeg slova i broja na crtu ispred pojma u prvom stupcu. Jedan pojam u drugom i jedan pojam u trećem stupcu ne mogu se povezati.

- 3** **19.** Poveži tipove klima s njihovim obilježjima i karakterističnom vegetacijom.
_____ umjereno topla klima	A) nedostatak padalina	1) listopadna šuma
_____ polarna klima	B) nema sušnog razdoblja	2) makija
_____ pustinjska klima	C) visoka vlažnost	3) trnovito bilje
	D) kratko i hladno ljeto	4) tundra

(BONUS ZADATAK) U sljedeća dva zadatka poveži pojmove upisivanjem pripadajućeg slova i broja na crtu ispred pojma u prvom stupcu. Jedan pojam u drugom i jedan broj koji prikazuje klimatski dijagram ne mogu se povezati.

3

20. Poveži ime klimatskog razreda s tipom klime i pripadajućim klimatskim dijagramom.

_____ suhe klime

A) savanska klima

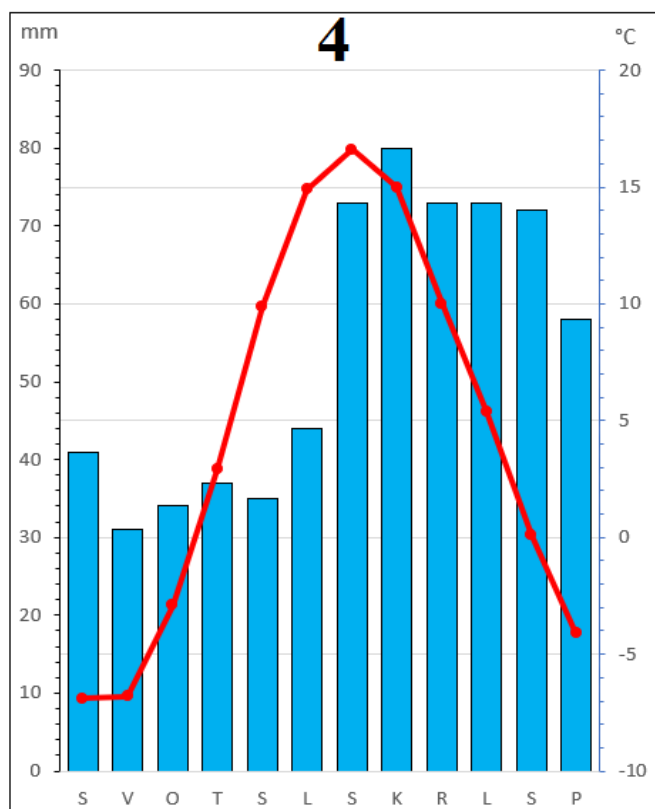
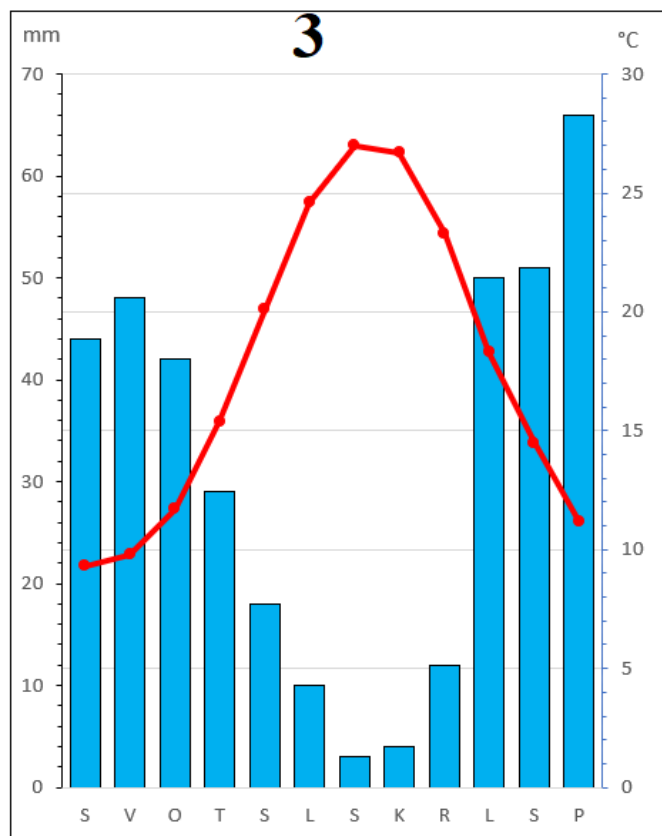
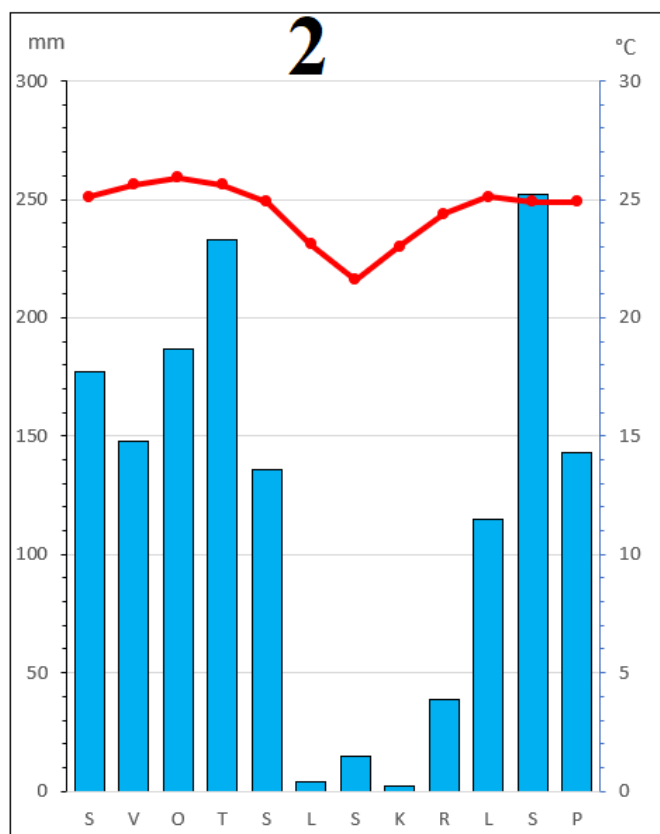
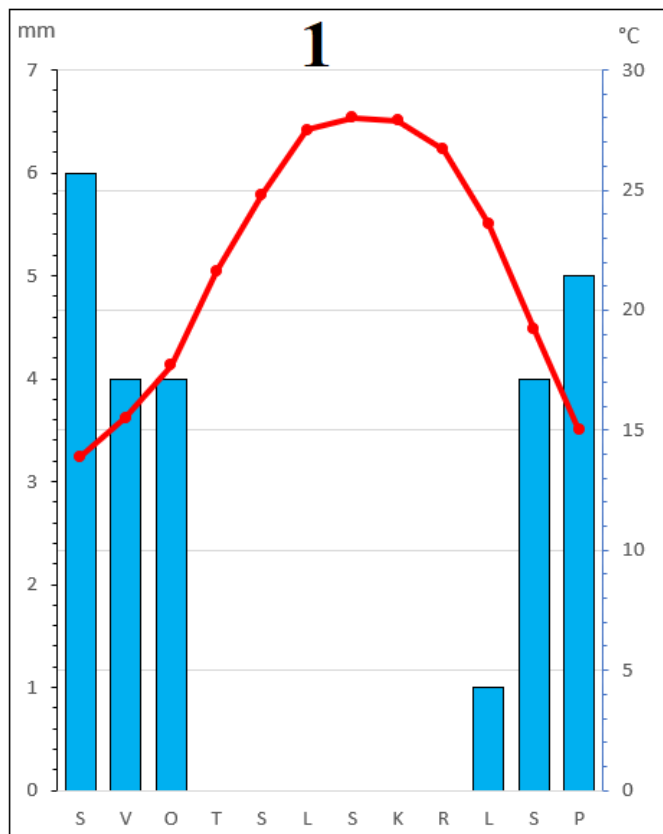
_____ tropske klime

B) snježno-šumska klima

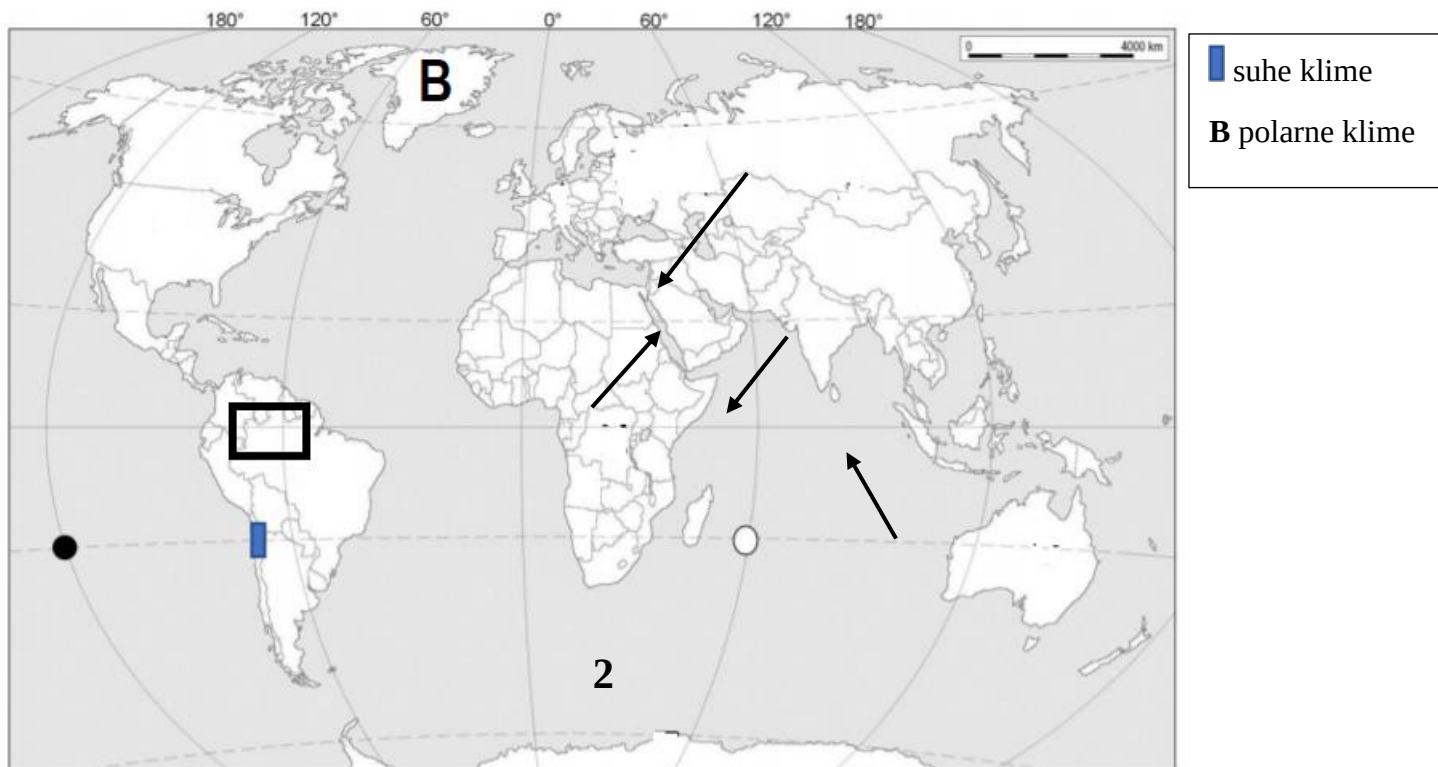
_____ umjerene klime

C) sredozemna klima

D) stepska klima

**Pismena provjera znanja iz Geografije (Klima na Zemlji, biljni i životinjski svijet)
-kartografska pismenost**

Sljedećih devet zadataka riješi koristeći se priloženom kartom.

1	

 21. Vrstu vjetrova u koje ubrajamo pasate zovu se _____ vjetrovi.
1	

 22. Na geografskoj karti zaokruži strelicu koja pokazuje smjer puhanja pasata na sjevernoj polutci.
3	

 23. Vjetrovi koji imaju najveći utjecaj na prostor Antarktike zovu se _____ vjetrovi. Upiši broj **1** u toplinski pojas na sjevernoj polutci u kojima također pušu ti vjetrovi. Ime tog pojasa je _____ pojas.
1	

 24. Stalni vjetrovi koji pušu u toplinskom pojasu koji je na karti označen brojem **2** zovu se _____ vjetrovi.
1	

 25. Upiši slovo **A** u kontinent na kojem je zastupljen samo jedan klimatski razred. Ime tog kontinenta je _____.
1	

 26. U uokvirenom području na karti prevladavaju _____ (upisati klimatski razred) klime.
1	

 27. Označeni otok slovom **B** na kojem prevladava polarna klima zove se _____.
1	

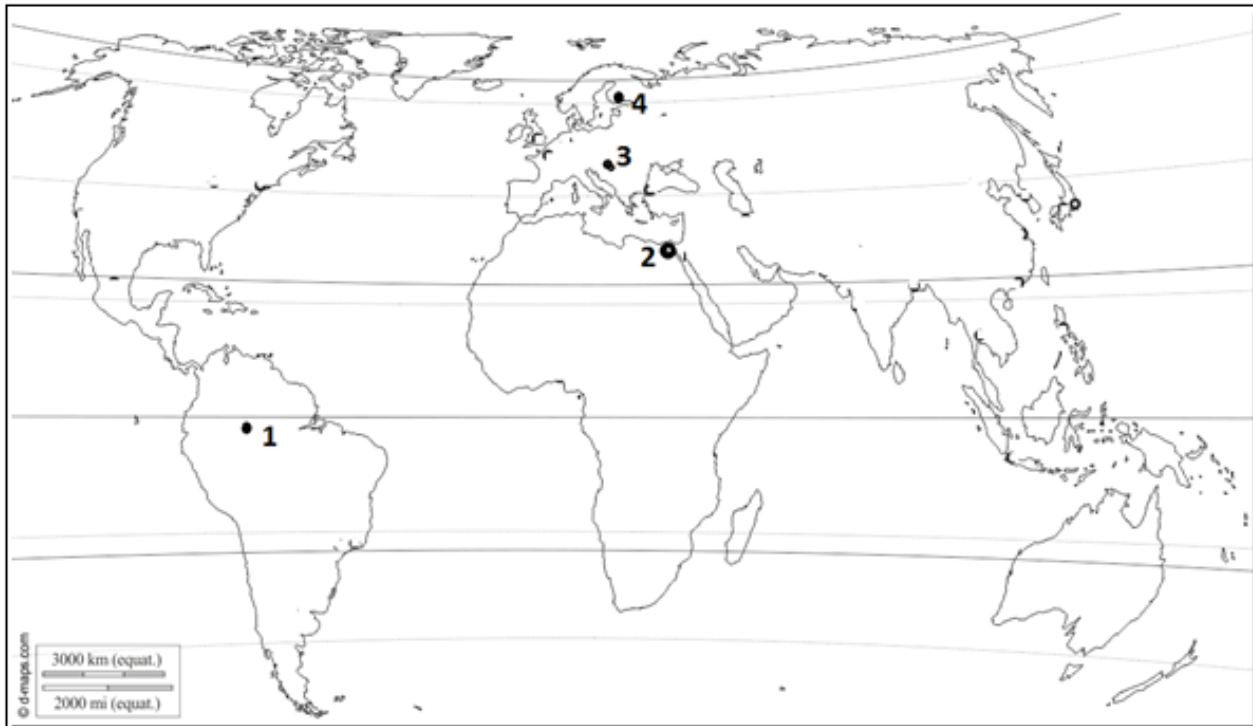
 28. Ime prikazanog područja (

--

) s pustinjском klimom zove se _____.
2	

 29. U cijelosti podebljaj paralele nad kojima su prostori stalnog visokog tlaka zraka.

Sljedeći zadatak riješi uz pomoć priložene karte svijeta.

1-Manaus

2-Kairo

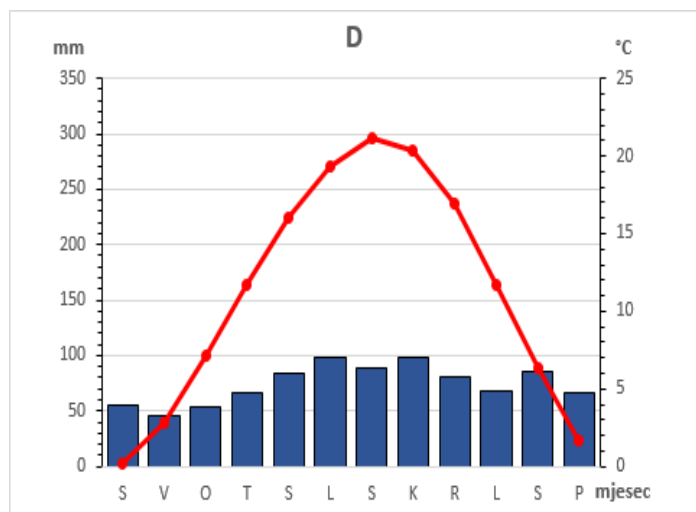
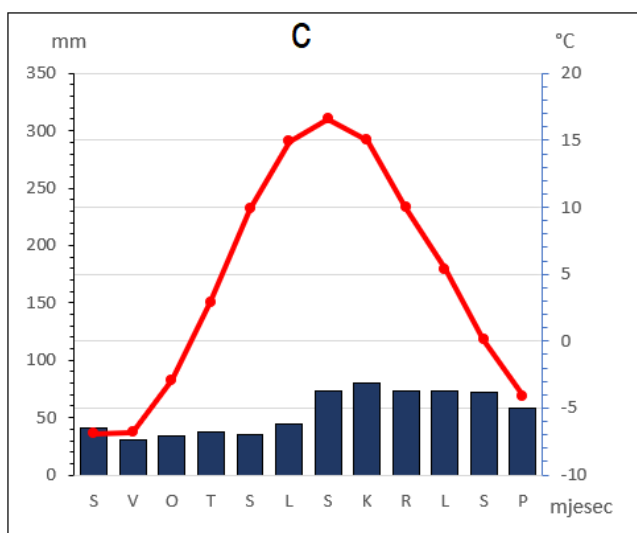
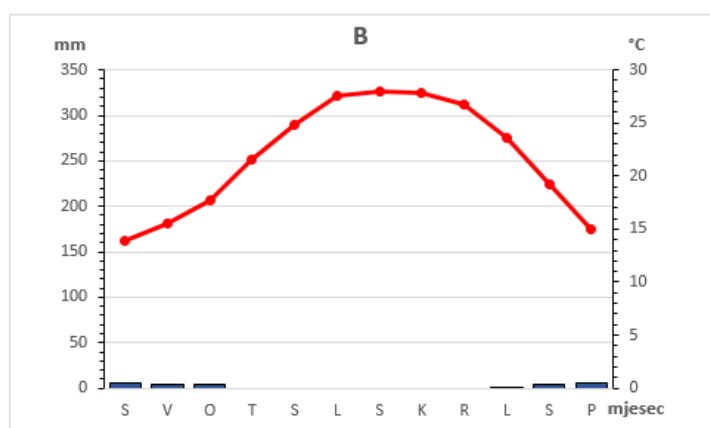
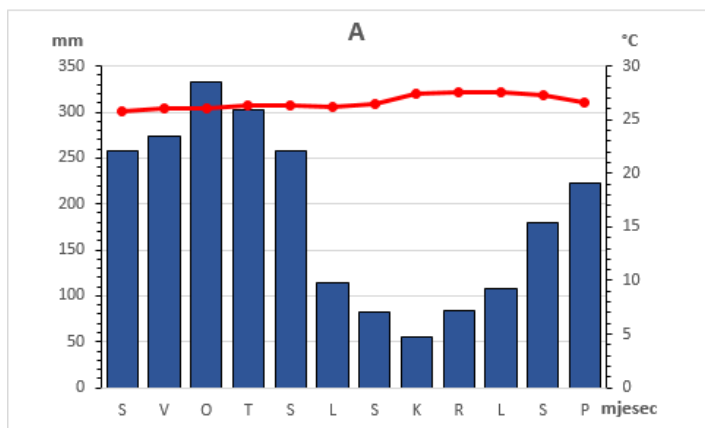
3-Zagreb

4-Helsinki

5

30. Pozorno analiziraj kartu, a zatim odgovori na pitanja.

- a) Grad s najvećom količinom padalina je na karti označen brojem ____ .
- b) Ime grada koji se nalazi najbliže sjevernoj polarnici je ____ .
- c) Zaokruži slovo koje prikazuje klimatski dijagram Zagreba, a uokviri (□) slovo koje prikazuje klimatski dijagram Kaira.
- d) Ime kontinenta na kojem se nalazi Manaus je ____ .

**Pismena provjera znanja iz Geografije (Klima na Zemlji, biljni i životinjski svijet)
-geografske vještine**

- 1** ☐ **31.** Dora se bavi planinarenjem. Jednoga dana krenula je u svoj najviši uspon. Krenula je od podnožja planine koje se nalazi na 200 metara nadmorske visine. Bilo joj je vruće. Penjala se gotovo cijeli dan i došla na visinu od 2 200 metara nadmorske visine. Termometrom je izmjerila temperaturu zraka 14 °C. Koliko je iznosila temperatura zraka na mjestu odakle je Dora krenula planinariti?

Prostor za računanje:

Temperatura zraka na mjestu odakle je Dora krenula planinariti iznosila je _____ °C.

Sljedeći zadatak riješi uz pomoć priložene tablice.

	S	V	O	T	S	L	S	K	R	L	S	P
°C	9,3	9,8	11,7	15,4	20,1	24,6	27	26,7	23,3	18,3	14,5	11,2
mm	44	48	42	29	18	10	3	4	12	50	51	66

- 3** ☐ **32. a)** Srednja mjesečna temperatura zraka u srpnju je _____ °C, a količina padalina u prvom mjesecu klimatološke jeseni je _____ mm.

b) Koliko iznosi ukupna količina padalina u ljetnim mjesecima?

Iznosi _____ mm.

Prostor za računanje

- 1** ☐ **33.** Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda u Zagrebu 4. svibnja 2019. izmjerene su sljedeće temperature zraka. U 7 h = 9 °C, u 14 h = 15 °C, a u 21 h = 12 °C. Koliko je iznosila srednja dnevna temperatura zraka? Srednja dnevna temperatura zraka u Zagrebu 4. svibnja 2019. iznosila je _____ °C.

Sljedeći zadatak riješi uz pomoć klimatskog dijagrama.

- 5** ☐ **34. a)** U pripadajuće pravokutnike na dijagramu upiši mjerne jedinice.

b) Kako se zove najhladniji mjesec?

c) Kolika je količina padalina u svibnju?

_____ (obavezno upisati mjernu
jedinicu)

d) Koji je tip klime prikazan ovim dijagramom?

Prostor za računanje

